

Edunvalvonta

ISYY:n järjestökoulutus

5.2.2019

Pekka Koivaara,
Edunvalvontasihteeri

ISYY

Itä-Suomen Yliopiston
Ylioppilaskunta

Yliopistot Suomessa

- Yliopistojen tehtävänä on yliopistolain 2§ mukaan edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.
- Valtio rahoittaa yliopistoja n. 1,8 Mrd €:lla vuodessa, mikä on noin 3,5 % valtion budjetista, ts. yliopistot ovat osa julkista sektoria ja siten valtion ohjaitavissa.
- Valtio ohjaa yliopistoja mm. rahoituksella, lainsäädännöllä ja palkitsemisilla.
- Suomessa on 12 julkisoikeudellista yliopistoa ja kaksi säätiöyliopistoa.

Edunvalvonta

- Toimintaa sen eteen, että asioita joko halutaan muuttaa suotuisampaan suuntaan tai estää niitä muuttumasta huonompaan suuntaan.
- Keinoja esim. lobbaaminen, kannanotot, vaikuttaminen, lausunnot, mielenilmaukset

ASIAT EIVÄT OLE KOSKAAN NIIN HYVIN ETTÄ NIITÄ EI VOISI PARANTAA.

- Liiallinen tyytyväisyys tappaa luovuuden

Edunvalvonta

- Toimii yläkäsitteenä yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan ohjailulle ja siihen vaikuttamiselle.
- Opiskelijan kannalta koulutuspolitiikka on toimintaa sen eteen, että opiskelu olisi antoisaa, opinnot etenisivät sujuvasti ja esteettä, tavoitteelliset valmistumismäärät saavutettaisiin, opiskelijan oikeusturva toteutuu, opinnoista työllistyttäisiin etc.
- Opiskelija ei ole yliopiston asiakas, vaan aktiivinen toimija ja osa tiedeyhteisöä!

- Koulutuspolitiikkaa on monenlaista.
  - ”Pehmeä” kopo: opiskelijan ohjaus, oppimismenetelmät, opiskelujärjestelyt, opintoneuvonta, opintojen sujuvuus.
  - ”Kova” kopo: yliopiston hallinto, korkeakoulujärjestelmä, johtosäännöt, rahoitus, OKM, lainsäädäntö.
- Koulutuspoliittista edunvalvontaa tekee valtakunnallisesti Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL), paikallisesti taas ylioppilaskunnat ja ainejärjestöt.

Ainejärjestöjen edunvalvonta

- Ainejärjestöt ovat yleensä oman laitoksensa/alansa parhaita asiantuntijoita edunvalvonta-asioissa.
  - Etuina mm:
    - Suora keskusteluyhteys opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa.
    - Paras näkemys mm: opintojen vaativuudesta, alan ajankohtaisista kysymyksistä ja kehityksestä, parhaat kehitysideat.
    - Huonoina puolina: toiminnan syklisyys, pitkäkestoisia projekteja vaikea aloittaa, toimijoiden vapaaehtoisuus.

Miten ainejärjestöt voivat edistää asioita?

- Useat hyvät ideat lähtevät pienistä asioista. Yleensä riittää kun havaitsee omassa ympäristössään jonkun epäkohdan/asian jonka voisi hoitaa pienellä vaivalla paremmin.
- Henkilökohtainen keskustelu toimii yleensä paremmin kuin julkinen kannanotto.
- Jos laitoksella/osastolla opiskelijat eivät ole virallisissa työryhmissä, kannattaa sitä pyytää tai jopa vaatia.

- Tärkeää on säilyttää keskusteluyhteys oman laitoksensa/yksikkönsä välillä ja esim. tavata opetus- ja hallintohenkilökuntaa säännöllisesti ja keskustella ajankohtaisista asioista.
- Osasto-/laitosjohtajan tapaaminen, KOUKE, PETO, tiedekuntaneuvostot, vapaamuotoiset tapahtumat henkilökunnan kanssa, palautepäivä...
- HUOM! Asioista voi keskustella myös ylioppilaskunnan kopo-jaostossa.

Keskustelua hyvistä ja huonoista käytänteistä

Millaisia hyviä ja huonoja tapoja tai käytänteitä oppiaineessanne, osastollanne, laitoksellanne tai tiedekunnassanne on opiskelijoiden ja henkilöstön vuorovaikutuksessa?

Mikäli järjestöltänne pyydetään kommentointia (lausuntoa) johonkin asiaan...

- Hyvään hallintotapaan kuuluu että asianomainen taho voi kommentoida itseään koskevaa ehdotusta ennen päätöksen toimeenpanoa.
- Kommentoinnissa tulisi keskittyä kertomaan asian merkitys opiskelijoiden kannalta.
  - Mikä muuttuu?
  - Mitä mahdollistaa?
  - Mikä on uhkana?
  - Tarkoittaako muutosta parempaan vai huonompaan?

- Asiaa kannattaa kommentoida kokonaisuutena ja ilmaista selkeästi mikä on esityksessä hyvää ja mistä järjestö haluaa antaa kritiikkiä.
- Järjestön lausunto on virallinen asiakirja joten sen allekirjoittavat nimenkirjoitusoikeudelliset.

Kannanotto

- Lausuntoa (kommentointia) suurempi ja aggressiivisempi tapa ilmaista mielipiteensä johonkin asiaan.
- Kannanotto on järjestön oman mielipiteen ilmaiseminen johonkin asiaan, joten siinä on selkeästi ilmaistava mitä mieltä järjestö on asiasta.
- Kannanottoon tulisi liittää myös lainaus järjestöä edustavalta taholta (yleensä puheenjohtaja).
- Kannanotossa on lupa kärjistä, mutta vääristelyyn tai valehteluun ei kannata sortua.
- Kannanotto on suoran vaikuttamisen keino, joten kynnys sen käyttöön tulisi olla korkea.

Kannanotto

- Miksi? Mikä tavoite? Mitä tällä voidaan saavuttaa?
- Kohdeyleisö? omat jäsenet, oma laitos, yliopisto kokonaisuutena, yliopiston johto, ylioppilaskunta vai ulkopuoliset “tavalliset” ihmiset, “kansat”
- Onko kannanotosta hyötyä vai haittaa tavoitteen saavuttamiseen
- Jakelu, eli missä kannanoton lukee ne joille se on tarkoitettu. Paikallislehden mielipidesivu saattaa olla ihan väärä tai juuri oikea paikka

- Kannanoton tarkoituksena on herättää huomiota kyseessä olevan asian ympärillä ja herättää sen ympäriltä keskustelua, niinpä kannanoton levittäminen kannattaa mieltä tarkoin.
- Kannanotto voidaan lähettää esimerkiksi seuraaville:
  - Yliopiston kirjaamoon
  - Omalle laitokselle, osastolle tai tiedekuntaan
  - Ylioppilaskunnalle
  - Järjestön omalle sähköpostilistalle
  - Yhteistyötahoille
  - Paikalliseen ja valtakunnalliseen mediaan
- Kannanoton loppuun tulee lisätä myös yhteystiedot mediaa varten

Esimerkkejä

- Opiskelija ilmoittaa, että hänen kurssiin liittyvä harjoitustyönsä on hänen mielestään epäoikeudenmukaisesti arvosteltu ja arvosanassa on keskitytty työn kannalta täysin epäoleellisiin seikkoihin. Miten voit neuvoa opiskelijaa?

- Opiskelija ilmoittaa ettei ole saanut tenttitulosta tietoonsa, vaikka tenttipäivämäärästä on kulunut jo kaksi kuukautta. Miten voisit auttaa opiskelijaa?

- Laitoksellasi liikkuu huhuja opetustoiminnan supistamisesta ja mittavista opetuksen uudelleenjärjestelyistä. Miten voisit selvittää, onko näissä huhuissa perää?

- Kansallinen opiskelualasi liitto on julkaisemassa kannanottoa koulutusohjelmaasi tehtävistä muutoksista. Mielestäsi kuitenkin uudistus olisi tervetullut ja avaisi uusia mahdollisuuksia koulutukseen esim. sivuaineopintojen kautta. Mitä näkökohtia sinun on otettava huomioon?

Omia tapauksia ja kokemuksia?

- Muistettavat, käytössä olevat aseet edunvalvontataisteluun:
  - Tutkintosääntö
  - Hallintojohtosääntö
  - Oikaisupyyntö
  - Reklamaatio
  - Muutoksenhaku
  - Kannanotto
  - Media
  - Ammattijärjestö
  - Työryhmät!

Kiitos!

Edunvalvontasihteeri Pekka Koivaara (Joensuu)

soko@isyy.fi

044 576 8465

Asiantuntija, koulutus- ja sosiaalipolitiikka Mikko Aaltonen (Kuopio)

koso@isyy.fi

044 576 8414